

Hurdal kommune
postmottak@hurdal.kommune.no

Oslo, 18. mai 2018

Uttalelse til

Kommuneplan Hurdal kommune 2018 - 2040

Det vises til «*Kommuneplan Hurdal kommune 2018 - 2040, 1. gangs offentlig høring*» på Hurdal kommune sine nettsider. Høringen gjelder forslag til Hurdal kommuneplan 2018-2040 – bestående av samfunnsdel og arealdel med tilhørende plankart, bestemmelser, konsekvensutredning, risiko-/sårbarhetsanalyse (ROS) og temakart.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Akershus er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner i Akershus og har som hovedformål å ivareta naturmangfoldet og friluftslivet i fylket.

Hurdal kommune har lagt fram mange gode prioriteringer og mål i forslaget til kommuneplan for 2018-2040. I følge kommuneplanen er Hurdal kommunes utfordringer økt befolkningsvekst og livsstilssykdommer. Vi er fornøyd med at kommunen vil tilrettelegge for arealeffektiv utbygging og grønn grense i møtet med befolkningsveksten. Vi anbefaler kommunen implementere en satsing på friluftsliv for å bedre befolkningens fysiske og mentale helse, både gjennom å bli med på *Aktivitetssløftet* i regi av Akershus fylkeskommune og ved å samarbeide med frivilligheten i kommunen.

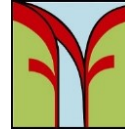
Vi anbefaler kommunen å revurdere arealinnspill 1. Bogen - Hyttefelt i natur- og friluftsområde, og etterlyser mer utfyllende utredning rundt konsekvensene for arealinnspill 10. Hauges - Motorsportbane på is i friluftsområde. Videre etterlyser vi også bedre tilgang til informasjon rundt planprosesser, tilgang til plandokumenter for vedtatte og igangsatte overordnede planer, og tilgang til kommunens kunnskapsgrunnlag.

Samfunnsdelen

Utfordringer: Livsstilssykdommer og befolkningsvekst

I følge kommuneplanens forslag til samfunnsdel omfatter Hurdal kommunes utfordringer bl. a. psykiske lidelser blant unge 15-29 år, overvekt blant unge og livsstilssykdommer for en høy andel av befolkningen. I tillegg forventes det stor vekst i antall innbyggere den kommende tiden.

Kommunen har allerede lagt fram gode prioriteringer i samfunnsdelen s. 13. Blant annet ved å prioritere sosial bærekraft og fellesskap, integrasjon og økning av tilgjengeligheten til vann og

naturkvaliteter og tilrettelegging for tusenmeterbyen. Under påpeker vi hvordan kan være med å løse utfordringene kommunen står overfor.

Satsing på friluftsliv gir bedre folkehelse

Friluftsliv gir bedre fysisk og psykisk helse. [En rekke studier](#) viser at naturopplevelser er stressreducerende, reduserer angst og depresjon og bidrar til positive tanker. Friluftsliv er et lavterskeltiltak da det er enkelt å tilrettelegge for, krever lite utstyr og kan utøves på alle typer ferdighetsnivåer. Dermed har også denne typen aktivitet størst potensial å nå ut til enda flere, i alle aldre, fra barn til eldre. Mer enn halvparten av befolkningen har også et ønske om å tilbringe mer tid i naturen ([TNS Gallup, 2017](#)). Friluftsliv er også en viktig bidragsyter til en sunnere kommuneøkonomi. Rapporten fra [Vista Analyse](#) (2016) slår fast at det er 80 milliarder kroner (44 millioner for Hurdal kommune) å hente ut i gevinst årlig ved å få flere ut i aktivitet – og peker på at friluftsliv er den enkleste måten å få flere aktive på. I fjor [vedtok Stortinget](#) også å innføre en ordning som sikrer elever på 1.–10. trinn minst én time fysisk aktivitet hver dag.

Samarbeid og tilrettelegging for frivilligheten

Vi er veldig fornøyd med at et av kommunens fokusområder i revideringen av kommuneplanen er å «*utvikling av kommunens samarbeid med ... og lag og foreninger*» (samfunnsdelen, s. 3). Det er også veldig bra at det i samfunnsdelen på s. 16 står «*Et viktig verktøy i kommunens bærekraftsatsning er å jobbe aktivt med samarbeidsavtaler for å stimulere frivilligheten i bygda*». Samarbeidsavtaler og tilrettelegging for kontinuerlig drift av frivillige organisasjoner er små, viktige investeringer som kan gir stor avkastning for kommunen. Faste tilskudd til kontinuerlig drift er svært viktig.

Hurdal kommune har mye potensial og mange muligheter

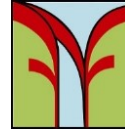
Det finnes allerede et godt grunnlag for satsing på friluftsliv og samarbeid med frivilligheten i kommunen. Turgåing er eksempelvis den største frivillige aktiviteten i Hurdal (samfunnsdel, s.8). Akershus fylkeskommune har en rekke [tilskuddsordninger](#), med søknadsfrister i begynnelsen av året, til stimulering til friluftsliv, aktiviteter, tilrettelegging og sikring. Det finnes mange gode eksempler/opplegg for fysisk aktivitet i skolen og eller fra organisasjoner og andre kommuner. Ta gjerne kontakt med paraplyorganisasjoner som Norsk Friluftsliv, Friluftslivenes Landsforbund, FNF og/eller natur- og friluftslivorganisasjonene direkte for mer informasjon.

Kommunens planbehov

Et av de andre fokusområdene for Hurdal kommune i ny planperiode (samfunnsdelen, s. 3) er å se på kommunens planbehov for å oppnå ønsket utvikling. Det er veldig bra at kommunen følger opp Areal- og transportplan for Oslo og Akershus ved å tilrettelegge for arealeffektiv utbygging og grønn grense, og prioritere Hurdal sentrumsområde som vekstområde. Det er også veldig bra at kommunen legger opp til åpne vannløsninger i sentrumsområdet da dette kan føre til økt fysisk aktivitet gjennom rekreasjon og friluftslivs langs elvestreng, økt biologisk mangfold og som klimatiltak gjennom flomsikring.

Plandokumenter må være tilgjengelig

I Hurdal kommunes planstrategi s. 10-11 legger kommunen fram kommende planer. Vi er veldig fornøyd med at det planlegges en egen folkehelseplan og en plan for landbruk og naturforvaltning. Vi finner imidlertid lite informasjon rundt foreløpig prosess rundt disse planene på kommunens nettsider. Informasjon rundt planprosess og plandokumenter må være lettere tilgjengelig slik at det er mulig å sette seg inn i planene på et tidlig tidspunkt.

I folkehelseplanen blir det viktig å integrere friluftsliv som en del av planen. I plan for landbruk og naturforvaltning blir det viktig å få med problemstillinger rundt bl. a. vassdragsforvaltning, skjøtsel av åkerkanter, og skjøtsel av kulturlandskap og slåttemarker. Hurdal kommune rommer f.eks. flere lokaliteter av den utvalgte naturtypen slåttemark med A- og B-verdi (høyeste verdi). Norge har et spesielt ansvar overfor ivaretagelse av slåttemarker ([Handlingsplan for slåttemark](#), 2009), og det finnes flere tilskuddsordninger som tilrettelegger for dette som f.eks. RMP-tilskudd og SMIL-midler.

Hurdal kan bli med på regionale tiltak gjennom Aktivitetsløftet

Akershus fylkeskommune vedtok i desember 2016 «[Aktivitetsløftet - regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus for 2016-2030](#)». Planen beskriver den nye, langsiktige og samlete satsing på fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus, for å løse felles regionale behov. Hvert år arrangeres også «*Aktivitetsløft-seminaret*», en årlig møteplass mellom fylkeskommunen, kommuner og organisasjoner i fylket som gir en unik mulighet for samarbeid for alle som bidrar til å utvikle fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus. Hurdal kommune oppfordres til å delta på dette. Tiltak som inngår i handlingsprogrammet kan motta økonomisk støtte til oppfølging av den regionale planen «Aktivitetsløftet».

FNF Akershus ønsker stå på kommunens høringslister

FNF Akershus ønsker å stå på høringsliste i saker som angår natur- og friluftslivsinteresser. Vi gjør oppmerksom på at vi ønsker å stå på lister i tillegg til andre natur- og friluftslivsorganisasjoner, og ikke som en erstatning.

Kunnskapsgrunnlag

Natur- og friluftslivsorganisasjonene opptatt av at viktige verdier av naturmangfold, friluftsliv og landskap er identifisert i kommunen. Relevante temaer for oss er:

- Kulturmiljø og kulturminner
- Naturområder/naturtyper og biologisk mangfold
- Viltområder og viltkorridorer
- Vassdrag og vannmiljø
- Friluftsområder

Vanskelig å få oversikt over kunnskapsgrunnlag i kommunen

Det er vanskelig å få oversikt over kunnskapsgrunnlaget om temaene overfor på kommunens nettsider. Gjennom søk i Miljødirektorates databaser (naturbase og vannmiljø) kan en finne informasjon om naturområder og biologisk mangfold, kulturmiljø og kulturminner, friluftsområder, vassdrag og vannmiljø. Andre undersøkelser, rapporter, handlingsplaner o.l. rundt disse temaene som er spesifikke for kommunen er vanskelig å finne/finnes ikke på kommunens nettsider.

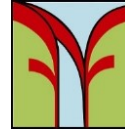
Vi mener kommunen må ha et mer tilgjengelig kunnskapsgrunnlag.

Arealdelen

Arealinnspill

Vi har sett på de 7 arealinnspillene som anbefales av kommunen:

- **1. Bogen:** Hytteutbygging i strandsonen
- **2. Hurdal Hagetun:** Nord for Hurdal sentrum, bebyggelse.

- **3. Øverjordet Røsrud:** Hyttebygging sør for skisenter.
- **10. Hauges:** Motorsportbane på is, nord for Hauges. Friluftsområde.
- **11. Gårder:** Hurdal brygge, fra næring til bolig/næring. Ingen kommentar.
- **14. Hurdal sentrum:** næringsutvikling
- **16. Holmenberget:** Fra LNFR til næring.

Av disse ønsker vi å kommentere innspill 1. Bogen og 10. Haugesen.

Nr. 1 Bogen – Hytteutbygging i strandsonen

Tiltaket innebærer å omgjøre området fra LNF og hensynssone for friluftsliv til bebyggelse og anlegg – fritidsbebyggelse/hytter. Tiltaksarealet strekker seg fra rett nord for Bogen, gjennom Bogvika, til bekken sør for Svensgårdshytta.

I følge konsekvensutredningen del 1: Miljø har tiltaket stor negativ konsekvens for temaene natur og miljø, friluftsliv, landskap og forurensning. Totalt er tiltaket vurdert til å ha stor negativ konsekvens. Dette er begrunnet med at området er et viktig leve- og trekkområde for fugl (bl. a. storfugl og lerkfalk) og hjortevilt og elg. Det finnes også flere felt innenfor området med naturtypene gammel boreal lauvskog og rik sump- og kildeskog med enten viktig (B) eller lokalt viktig verdi (C). Videre viser konsekvensutredningen at området vurderes til å ha et vesentlig potensial som fremtidig friluftsområde siden det er nærliggende store befolkningsgrupper og har lett adkomst. I statlig planretningslinje for tiltak i 100-metersonen langs vassdrag står det at bygging og landskapsinngrep ikke skal tillates på arealer som har betydning for andre formål, f.eks. friluftsliv. I vedlegg til kommunens eget forslag til bestemmelser for kommuneplanen står det på s. 28: «I 100-metersbeltet langs vann og vassdrag gjelder statlige planretningslinjer for ivaretagelse av natur- og kulturlandskap og allmennhetens interesser.» Tiltaket vurderes til å være i strid med statlig planretningslinje for tiltak i 100-metersonen langs vassdrag og dermed kommunens eget forslag til bestemmelser til kommuneplanen.

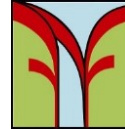
Det er merkelig at tiltaket i konsekvensutredningen del 2: Samfunnsmessige forhold vurderes til å ikke være relevant for befolkningens helse. Friluftsliv er, som nevnt over, et viktig moment for bedre fysisk og psykisk helse.

Vi mener kommunen bør revurdere omgjøring av LNF-området Bogen til hyttefelt pga. de negative konsekvensene for natur, miljø, friluftsliv og folkehelse.

10. Hauges

Tiltaket innebærer å gjøre om LNF-område/friluftsområde til bebyggelse og anlegg – idrettsanlegg. Idrettsanlegget skal være en motorsportbane på is om vinteren. Området strekker seg ut i sjøen fra Haugesvika og opp til Hurdal Opptreningscenter.

I følge konsekvensutredningen del 1: Miljø finnes naturtypen mudderbank med viktig verdi (B) innenfor området. I tillegg er det ut ifra naturbase registrert gammel boreal lauvskog (C) inntil området. I konsekvensutredningen blir det konstatert at konsekvenser for natur og miljø og konsekvenser for friluftsliv er liten negativ for begge. Dette begrunnes med at det har vært bilbane på is her før uten at det har hatt kjente konsekvenser for natur og friluftsliv. Vi skulle gjerne sett at det var vist til noen form for undersøkelser rundt dette. Bilbane på is vinterstid høres ut som en støyende idrettsform som kan være lite forenelig med andre typer av uteaktivitet i området.

Vi er kjent med at Ullensaker kommune har besluttet å bygge nytt vannbehandlingsanlegg med Hurdalssjøen som ny hovedkilde for drikkevannet i kommunen. Det står ingenting om konsekvensene for forurensning av drikkevann ved f.eks. utslipp, bildeler som blir liggende om biler går igjennom isen o.l. Er potensialet for forurensning av drikkevannet til Ullensaker kommune vurdert?

Vi mener kommunen bør vurdere om alle konsekvenser for omgjøring av LNF-området til idrettsanlegg er tatt med, og eventuelt supplere med ekstra undersøkelser.

Bestemmelser

Vi er fornøyd med at gode punkter relatert til natur og friluftsliv er tatt med i kommuneplanens bestemmelser, som f.eks. 2.1.d om vegetasjon, 5.2 hensynssone kulturmiljøer, 6. grønstruktur, 7. vassdragssoner og naturmiljø (inkl. kantsoner), 11.3 bekkeåpning, 12. 6 stille områder, 13.2 grøntareal og 18. LNF-områder.

Vi ønsker Hurdal kommune lykke til i det videre planarbeidet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Fylkeskoordinator
FNF Akershus

Forum for Natur og Friluftsliv Akershus er et samarbeidsnettverk mellom 13 natur- og friluftslivorganisasjoner i Akershus: Den Norske Turistforening Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Akershus og Oslo Orienteringskrets, Oslo og Omland Friluftsråd, Skiforeningen, Norges Jeger- og Fiskerforbund – Akershus, Oslofjordens friluftsråd, Norsk Organisasjon for Terrenngsykling – Oslo og Omegn, Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, Nesodden Kajakkklubb, Østmarkas Venner, Lillomarkas Venner og Bærum Natur- og Friluftsråd.